

Kemin perusopetuksen koulupäivän alkamisajankohta

Koonti kuulemisista

Kemissä on esitetty, että koulupäivän alkamisaikaa perusopetuksessa tulisi tarkastella uudelleen. Ehdotuksessa toivotaan, että oppilaiden ja perheiden näkemyksiä kartoitetaan, selvitetään mahdollisuuksia koulupäivän myöhäisempään aloitukseen ja toteutetaan kokeilu, jossa koulupäivä alkaisi aikaisintaan klo 9 – vähintään yläkoulussa, mahdollisuuksien mukaan myös alakoulussa.

Tämä esitys on koonti keväällä ja elokuussa 2025 toteutetuista kuulemisista. Huoltajien koulupäivän aloitusajankohtaa koskeva kysely oli osa kevään 2025 huoltajakyselyä (326 vastaajaa). Oppilaita (385 vastaajaa) ja henkilöstöä (125 vastaajaa) kuultiin elokuussa 2025 sähköisillä kyselyillä. Oppilaiden kysely toteutettiin 6.-9. luokkalaisille.

Kuulemisissa selvitettiin:

- Vastaajien kokemuksia nykyisestä koulupäivän aloitusajasta
- Mielenpitoita koulupäivän mahdollisesta myöhemmästä aloituksesta ja siihen liittyvästä kokeilusta
- Arvioita aloitusajan vaikutuksista uneen, jaksamiseen, keskittymiseen ja koulupäivän sujumiseen
- Toivottuja koulun aloitus- ja päättymisaikoja
- Huolia ja näkemyksiä koulupäivän myöhentämiseen liittyvistä käytännön asioista

Vastauksia hyödynnetään koulun toimintatapojen kehittämisessä ja mahdollisen kokeilun suunnittelussa. Tavoitteena on tukea oppilaiden ja henkilökunnan hyvinvointia sekä sujuvaa koulupäivää.

Huoltajat

- 69 % piti nykyistä klo 8.15 aloitusta sopivana, 26 % liian aikaisena ja 6 % ei osannut sanoa.
- Yläkoulun kokeilu sai kannatusta hieman yli puolelta huoltajista (53 %), kun taas noin neljännes (28 %) vastusti ajatusta ja viidennes (19 %) ei ottanut kantaa.
- Alakoulun kokeilu jakoi mielipiteitä: kolmannes (33 %) kannatti, lähes yhtä moni (32 %) vastusti, viidennes (18 %) katsoi sen riippuvan tilanteesta ja 17 % ei osannut sanoa mielipidettään.
- Lasten nykyiset yöunet arvioitiin pääosin riittäviksi: 47 % nukkui 8–9 tuntia ja 30 % yli 9 tuntia. Alle 7 tunnin yöunet arvioitiin harvinaisiksi.
- Myöhäistämisen hyötyinä nähtiin aamujen helpottuminen ja rauhallisempi lähtö kouluun.
- Myöhäistämisen huolina koettiin kuljetusten järjestäminen, vanhempien työaikojen sovittaminen ja harrastuksiin ehtiminen. Useampi toi esiin myös huolen siitä, että pienet lapset saattaisivat joutua lähtemään kouluun yksin, jos vanhemmat ovat töissä.

Henkilökunta

- 89 % piti nykyistä klo 8.15 aloitusaikaa sopivana, 8 % liian aikaisena ja 3 % ei osannut sanoa.
- Suurin osa henkilöstöstä (82 %) ei kannata koulupäivän aloituksen siirtämistä klo 9:ään. Vain 12 % kannattaa ja 6 % ei ottanut kantaa.
- Kokeiluun, jossa yläkoulu alkaisi aina aikaisintaan klo 9, suhtautui kielteisesti 65 % henkilöstöstä. Kannattajia oli 15 % ja 20 % ei ottanut kantaa.
- Sopivaksi aloitusajaksi alakoulussa 78 % valitsi klo 8.15. Yläkoulussa 68 % piti 8.15 sopivana, ja 16 % siirtäisi aloituksen klo 9–9.15.
- Henkilöstön arvion mukaan 60 % oppilaista on aamuisin virkeitä, 34 %:lla vireystila vaihtelee ja 6 % on usein väsyneitä.
- Myöhäisemmän aloituksen vaikutusta oppimiseen ja keskittymiseen piti myönteisenä vain 12 %, kielteisenä 18 % ja lähes puolet arvioi, ettei sillä olisi vaikutusta.
- Huoliksi myöhäisemmästä aloituksesta nousivat koulupäivän venyminen, iltapäiväväsymys, kuljetusten ja ruokailujen järjestelyt, lukujärjestysten laatiminen, harrastusten aikataulut sekä pienten lasten ja vanhempien aamujen yhteensovittaminen. Lisäksi nousi huoli siitä, että oppilaat menisivät myöhemmin nukkumaan ja väsyisivät iltapäivisin.

Oppilaat

- 47 % kertoi kokevansa usein tai päivittäin väsymystä kouluaamuisin.
- Unen määrässä oli suurta vaihtelua: 27 % kertoi nukkuvansa alle 7 tuntia, 35 % 7–8 tuntia ja 26 % 8–9 tuntia kouluyönä. Vain 12 % kertoi nukkuvansa yli 9 tuntia.
- Yleisin nukkumaanmeno aika oli klo 22–23 (31 %), mutta 27 %:lla ei ollut säännöllistä rytmiä. Herätykset sijoittuivat useimmiten klo 6.30–7 (34 %) tai klo 7–7.30 (26 %).
- Aloitusajassa enemmistö (61 %) piti sopivana klo 9 tai myöhemmin; vain 16 % piti klo 8.15 sopivana. Suosituimmat yksittäiset ajat olivat klo 9.15 ja klo 10 (molemmat 21 %).
- Päätymisajassa 73 % toivoi koulupäivän loppuvan ennen klo 15. Suosituimmat vaihtoehdot olivat klo 13 ja 14.
- 55 % uskoi, että myöhäisempi aloitus parantaisi jaksamista ja oppimista. Noin viidennes ei odottanut vaikutusta ja alle kymmenesosa arvioi sen kielteiseksi.
- Kolmannes arvioi, että myöhempi aloitus voisi siirtää nukkumaanmenoa myöhemmäksi (14 % kyllä, 19 % joskus).
- Hyötyinä koettiin pidemmät yöunet, rauhallisemmat aamut ja parempi jaksaminen.
- Huolina nostettiin esille koulupäivän venyminen iltapäivään, vapaa-ajan väheneminen ja harrastuksiin ehtiminen.